

Luonnos hallituksen esitykseksi kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessin toteuttamisesta

Utkastet till regeringens proposition om genomförande av sannings- och försoningsprocessen för döva och teckenspråkiga.

Prosessin keskeiset piirteet

Aloite lähtöisin yhteisöiltä itseltään

Totuus: syrjinnän ja oikeudenloukkausten dokumentointi

Sovinto: tulevaisuuteen suuntaavat ehdotukset, jotka pyrkivät korjaamaan tilannetta

Toipumisen mahdollisuus yksilöille, yhteisölle ja yhteiskunnalle – psykososiaalinen tuki tarjolla

Processens centrala drag

Initiativet kommer från gemenskaperna själva

Sanning: dokumentering av rättskränkningar och diskriminering

Försoning: framtidsinriktade förslag som syftar till att rätta till situationen

Möjlighet till återhämtning för individer, gemenskaper och samhället – psykosocialt stöd finns tillgängligt

Millaisia oikeudenloukkauksia?

- Avioliittokiellot, pakkosterilisaatio, koulukokemukset, kuulon kuntoutuksen vaiheet
- Oikeus omaan kieleen, yhdenvertaiset mahdollisuudet kuulevien kanssa
- Nykypäivänä: työelämän syrjintä, opiskelu, asenteet yhteiskunnassa- myös viranomaisilla

Vilka typer av rättighetskränkningar?

- Äktenskapsförbud, tvångssterilisering, skolupplevelser, rehabiliteringsfaser för hörsel
- Rätt till eget språk, jämlika möjligheter med hörande
- I dag: diskriminering i arbetslivet, studier, attityder i samhället – även hos myndigheter

Dokumentointi

- Keskeinen keino kuulemisten järjestäminen ja saadun tiedon analysointi ja raportointi
- Kuulemiset on tallennettava, henkilö on tunnistettavissa
- Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvaa tietoa, myös kolmansien henkilöiden osalta

Dokumentering

- Ett viktigt sätt att ordna höranden och analysera och rapportera den information som fås
- Nödvändigt att videofilma hörandet, person kan identifieras
- Uppgifter som hör til särskilda kategorier av personuppgifter, även i fråga om tredje personer

Prosessin toimijat / Processens aktörer

Sihteeristö/ Sekretariat

- Itsenäinen ja riippumaton
- Kerää tietoa historian vääryyksistä
- Tekee loppuraportin
- Självständigt och oberoende
- Samlar in information om historiska orättvisor
- Utarbetar slutrapporten

Ohjausryhmä/ Styrgruppen

- Tukee ja suuntaa sihteeristön työtä
- Vägleder och stöder sekretariatets arbete

Oikeusministeriö/ Justitieministeriet

- Tukee hallinnossa, toimii työnantajana
- Osallistuu psykososiaalisen tuen järjestämiseen
- Stöder i administration, fungerar som arbetsgivare
- Deltar i ordnandet av psykosocialt stöd

Muita toimijoita / Andra aktörer

- Psykososiaalisen tuen yksikkö
- Parlamentaarinen ryhmä (mahdollisesti myöhemmin)
- Enheten för psykosocialt stöd
- Parlamentarisk grupp (möjligtvis senare)

**Prosessin oikeudellisia
kysymyksiä:**

Salassapito

Tietosuoja

Tiedonhallinta ja arkistointi

Tiedonsaantioikeus

**Juridiska frågor som gäller
processen:**

Sekretess

Dataskydd

Informationshantering och
arkivering

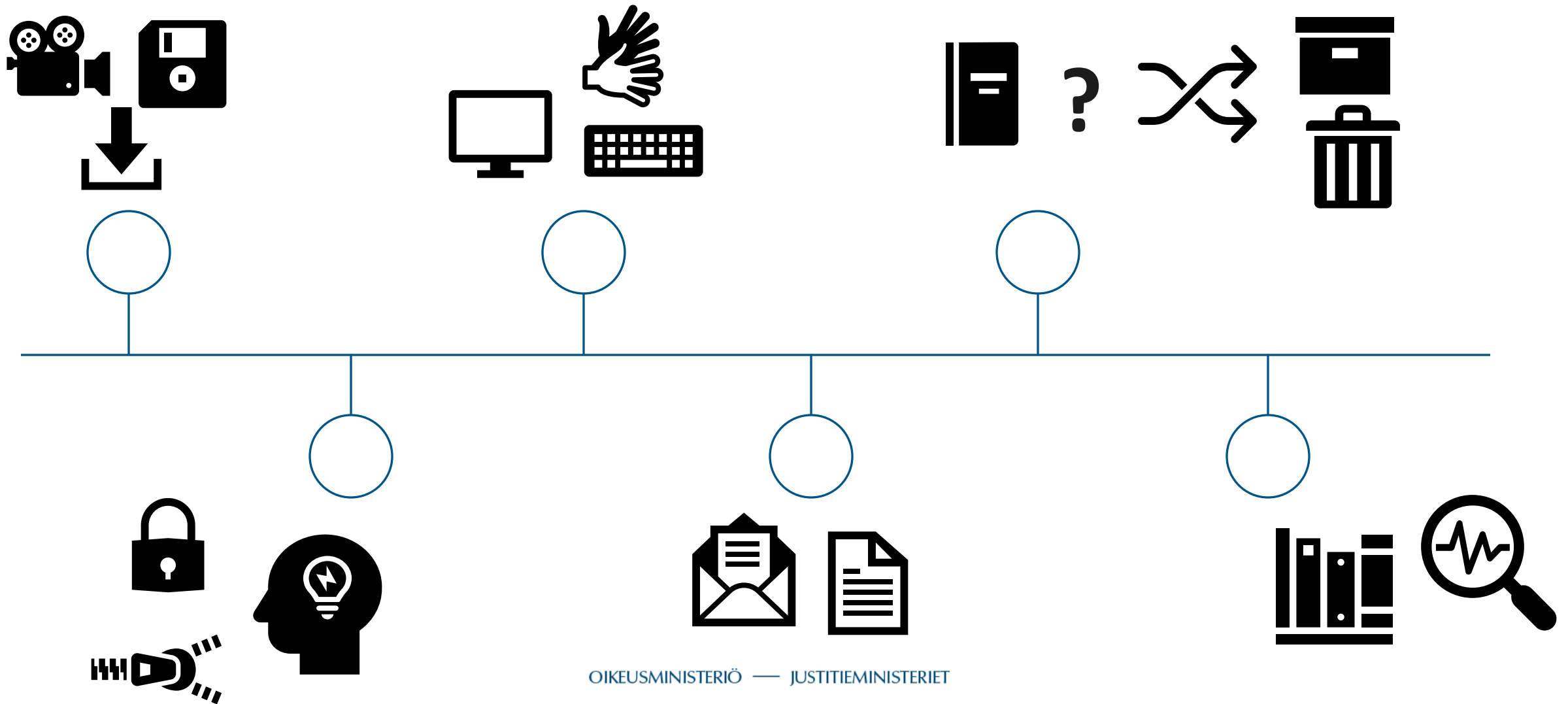
Rätt att få uppgifter

Ehdotuksen tavoite

Syftet med propositionen

- Mahdollistaa prosessin toteuttaminen tarkoituksenmukaisella ja luottamusta lisäävällä tavalla
- Edellyttää, että tietojen kerääminen ja käsittely on oikeudellisesti mahdollista ja sääntely on riittävän selkeää
- Göra det möjligt att genomföra processen på ett ändamålsenligt och förtroendeskapande sätt
- Förutsätter att det är juridiskt möjligt att samla in och behandla information och att regleringen är tillräckligt tydlig

Kuulemisaineiston matka nykylain pohjalta/ Rutt för materialet enligt den gällande lagen

Keskeiset ehdotukset

De viktigaste förslagen

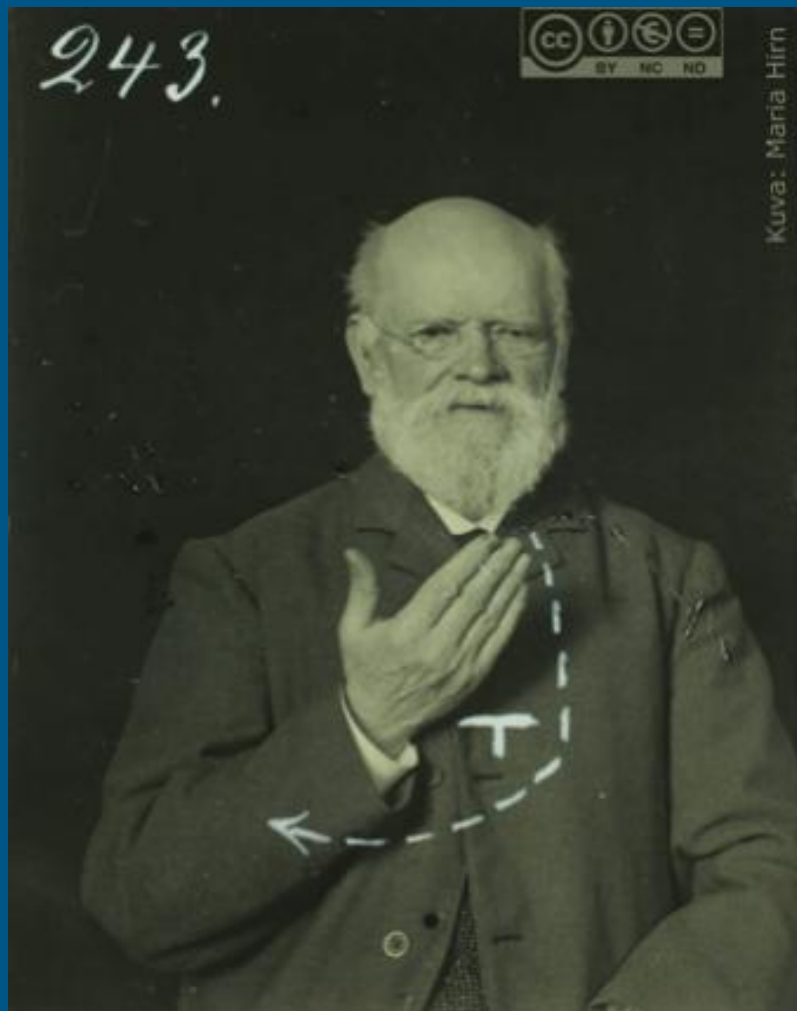
- Sihteeristön asema ja tehtävät
 - Oikeus saada tietoa viranomaiselta
 - Rekisterinpitäjä ja arkistointi
-
- Sekretariats ställning och uppgifter
 - Rätt att få information av en myndighet
 - Personuppgiftsansvarighet och arkivering

Vaihtoehtoja? Alternativ?

- Kokemukset saamelaisten totuus- ja sovintokomission työstä
- Muita esimerkkejä?
- Tietojen poistaminen, arkistoidun aineiston käyttörajoitukset
- Erfarenheter av arbetet i sannings- och försoningskommissionen för samerna
- Andra exempel?
- Radering av information, begränsningar i användning av arkiverat material

Valmistelu jatkuu / Beredningen fortsätter

- Lausuntokierros 13.6.2025 asti
 - Esitystä voidaan muokata palautteen perusteella
 - Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2025
-
- Remissbehandling fram till den 13 juni 2025
 - Propositionen kan redigeras utifrån respons
 - Avsikten är att regeringens proposition lämnas till riksdagen hösten 2025

Kiitos! Tack!

Tämä viittoma on julkaistu teoksessa Hirn, David Fredrik (1916): Kuuromykkäin viittomakieli Suomessa, III vihko. Suomen Kuuromykkäin Liitto, Helsinki.

Tecknet är publicerat i Hirn, David Fredrik (1916): De dövstummas åtbördsspråk i Finland, III häfte. Finlands Dövstumsförbunds Förlag, Helsingfors.

